

Jönköping den 22 maj 2022

Motion till kommunfullmäktige
i Jönköpings kommun

Om
att utreda möjligheten att minska dagens trafikproblem genom att
införa spårburen kollektivtrafik.

Bakgrund

Vi har en alltmer problematisk trafiksituation.

Jönköping har en alltmer ansträngd trafiksituation. Vi har långa (bil)köer vid vissa tider och på vissa sträckningar.

En anledning till detta är att vi har en för stor andel bilpendlare. Som de flesta (men inte alla) vet är bilen extremt ytkrävande/resurskrävande, mer än 10x kollektivtrafik eller cykel, exempelvis. Den är under överskådlig tid extremt miljöbelastande: idag pga. bensinmotorer och den stora mängd resurser förbrukade under tillverkningen /inlåsta i chassit/ och i de nödvändiga vägarna/ P-husen, i framtiden blir det resurser /miljövärden förbrukade under tillverkning av litium-Jon batterier, bl.a.

Kollektivtrafiken är effektivare, men har i dag trängsel på vissa linjer vid vissa tider. Getingmidjan försvårar en uppgradering med konventionella bussar. Cykelvägnätet har gluggar och vinterskötseln behöver graderas upp.

Denna situation kan förutses förvärras pga. fortsatt felstyrd stadstillväxt

En möjlig lösning skulle kunna vara att utveckla bandstads-/sattelitstadstanken, liksom en mer aktivt styrande regional planering. En sådan mer socialt och ekologiskt ändamålsenlig stadsutbyggnad mot en resilient lagomstad står dock inte på dagens stadsbyggnadsideologiska dagordning.

Situation

Bilen är inte en lösning.

Bilen som normaltransportlösning fungerar inte (se ovan). Varje bilpendlare kräver lika mycket faktisk trafikyta som 20 spårvägsresenärer. Det betyder att en enda spårvagn ersätter en bilkö på 1,5 km. (Motsvarande gatumark skulle då frigöras för de som måste ta bilen.)

Därför återstår bara betydande förbättringar av dagens kollektivtrafik.

Tänkbara lösningar måste ha hög kapacitet/säkerhet/tidsekonomi/miljöhänsyn/attraktivitet. Vi bör också tänka långsiktigt: Vi investerar för en växande stad, och för lång användning.

Tänkbara lösningar är:

Konventionell buss

En sådan är relativt obekväm. Den har begränsad kapacitet. Genom att den använder gatuutrymme blir den relativt långsam. Dessutom konkurrerar den om begränsad gatumark och förvärrar köbildningar.

BRT

"bus rapid transport" går i huvudsak i ett eget körfält. Detta gör den snabbare. Bussarna har också högre kapacitet. Säkerheten kan vara högre, liksom bekvämligheten. Om eldrift används, blir de relativt miljövänligt.

Spårvagn

Det som bäst uppfyller kravlistan är en modern spårburen lösning med eget körfält. En sådan blir långsiktig, får mycket hög kapacitet, är säkrare och snabbare än alla andra lösningar. Det är också den mest miljövänliga transportlösningen. Det är också det mest attraktiva färdmedlet; faktiskt det som lockar flest bilister till kollektiv trafik. Driftskostnaden är normalt något lägre än för buss/BRT (förstakostnaden är dock högre)

De positiva effekterna spiller över i större attraktivitet där linjen går fram, inklusive i (ofta) kraftigt höjda fastighetsvärden.

En översiktlig granskning visar att tänkbara stråk är Linje1 sträckning. Denna är den mest belastade i dag, och trycket kan förutses öka, då staden växer. En annan sträckning som bör övervägas är en ringlinje runt en eller bägge sjöarna. En sådan skulle knyta samman den norra och den södra centrumdelen, alternativt inkluderande östra och västra kommundelen dessutom.

Mot bakgrund av ovanstående yrkar jag

att kommunen med förtur utreder förutsättningarna för att återinföra spårburen kollektivtrafik i Jönköping.

att analysen görs långsiktig och också beaktar miljöeffekter.

Bengt Åke Berg (V)